

Şiddetli muhabbetin bazan inkara sebep olduğunu Üstad ifade ediyor. İlahi muhabbet de bu hükmün içinde midir? Allah'ı şiddetle sevmek, nasıl inkara medar olabilir? Şeytan Allah'a aşırı muhabbetinden inkara düştüğü söyleniyor, doğru mudur?

Burada geçen, "**şiddetli muhabbet**" ifadesinden kast edilen mana, vasatın üstünde olan, ifrata varmış, ölçüsü kaçmış bir muhabbet demektir.

Mesela, Hazreti İsa (as)'a olan muhabbet şiddetli muhabbet cinsindedir. Yani müfrit sevgi inkara varmıştır ve sahibini ateşe atmıştır. Yoksa, hak ölçüler içinde ve vasat dairede ne kadar şiddetli seversen o kadar kamil olur. Yine Alevilerin Hazreti Ali'ye (ra) olan muhabbetleri vasattan çıkıp ifrata girdiği için bir kısım Rafiziler onu İlahlaştırarak dinden ayrılmışlardır. Öyle ise Allah'tan başka hiçbir şeyi ifrata gidip tapacak kadar sevmemeliyiz. İşte böyle haktan çıkmış ve ifrat olan bir sevgi küfür ve inkar olur. Yoksa hak ölçüler içinde ne kadar şiddetli muhabbet olsa o kadar iyidir.

Şiddetli muhabbetin bir başka boyutu ise, mecazilikten kaynaklanan umutsuz ve karşılıksız sevginin kin ve inkara dönüşmesidir. Kişi sevdiği şeyi ele geçiremez, ele geçirse fani olduğundan muhafaza edemez. Bu yüzden sevgisi nefret ve adavete inkılap eder, nefret ve adavet ise inkara götürür. "**Ayının ulaşamadığı üzüm koruk demesi**" gibi.

Şiddetli hafv, yani korku da aynı muhabbet gibidir. Umutsuz ve zalimane bir korku insanı inkara sevk eder. Allah'ın rahmetinden umudunu kesmiş ve korku üzerine gidenlerin de en son varacağı nokta inkardır. Allah'tan bir zalim gibi korkmak ile celal ve azametinden korkmak ve onun rahmetine atılmak farklı şeylerdir. Allah'tan zalimane korkmak, ifrat olan şiddet kapsamına girer ve sonu inkardır. Zaten Kur'an bunu "**Allah'tan ancak kafirler umudunu keser.**" ayeti ile ilan ediyor.

Şeytanın Allah'a karşı değil muhabbeti, marifeti bile yoktur. Üstad Hazretleri bu hususu şu şekilde beyan ediyor:

"S - Şeytanın kalbinde marifet var mıdır?"

"C - Yoktur. Çünkü, san'at-ı fitriyesi iktizasınca, kalbi daima idlâl ile telkin için, fikri, daima küfrü tasavvur etmekle meşgul olduğundan, kalbinde veya fikrinde boş bir yer marifet için kalmıyor."(1)

Üstad Hazretlerinin bu ifadesinden şeytanın kalbinde marifetin olmadığını, dolayısı ile de Allah'ı hakkı ile bilmediğini anlıyoruz. Demek şeytan Allah'ı bilmeden isyan etmiş manası çıkıyor. Zaten Allah'a marifeti olan birisi küfür derecesinde ona isyan etmez. Muhabbet ise marifetin bir neticesidir. Marifet olmadan muhabbet hasıl olmaz. Öyle ise şeytanın kalbinde hiçbir zaman Allah aşkı bulunmamıştır, hükmü çıkmaktadır.

(1) bk. [İşârâtü'l-İ'câz, Bakara Sûresi, 6. Âyet Tefsiri](#)